

Albăiulia

Intemeiata la 1 Dec. 1918. Redactor: I. PUSCARIU.

Prin fuziunea partidului dlui Maniu cu al dlui Iorga, s'a alcătuit un nou partid puternic, care e în stare să guverneze țara. Concentrarea oamenilor de valoare e spre binele țării. Faramitirea în mai multe partide a energilor din opoziție era numai spre binele liberarilor, cari, acum, se pregătesc de duca.

Un monument lui Eminescu

Se publică, în altă parte a gazetei, apelul unora dintre cei mai de valoare scriitori ai noștri, în frunte cu dl Mihail Sadoveanu, apel adresat tuturor celor cu dragoste față de cel mai mare suflet românesc: Mihail Eminescu. Era o impietate față de marea lui dragoste de neam, ca urmașii să nu se gândească a și arăta iubirea față de el și în felul acesta.

Călător abătut prin București, trecând prin cimitirul Belu, abia ai putut afla mormântul marelui poet. Indurerat, văzând criptele mari ce se nalță împrejur, criptele celor bogăți, te-ai gândit la lipsa de recunoștință a celor cari și-au hrănit de zeci de ani sufletul din opera marelui poet, cari s'au însuflețit din opera celui mai bogat suflet românesc.

O greșală se repară cu acest prilej. La rondul al doi-lea dela soseaua Bucureștilor se va înălța, nu peste mult, un frumos monument al poetului, care a fost și rămâne, un gigant străjer al neamului nostru.

Și n'a fost numai o întâmplare că, în fruntea scriitorilor, cari au pornit la muncă pentru ridicarea monumentului, e M. Sadoveanu. Cel mai mare prozator al nostru s'a gândit cu durere la soarta celui mai mare poet. În raport cu nemărginita admirație, din toate părțile țării — dela Nistru până la Tisa — cum a spus poetul, se vor porni sumele cari să contribuie la ridicarea marmurei reci, în amintirea celui care a încălzit sufletul tuturor Românilor.

Se vor porni conferințe și festivaluri pretutindeni, toți Românii se vor uni într'un gând de admirație, față de cel care a purtat în sufletul lui icoana României de azi. Căci așa trebuie privit Mihail Eminescu, ca un înaintemergător, care a îndreptat calea spre mântuire a sufletelor românești. Dacă marele voevod Mihai a întins hotarele țării cu spada, arătând celor cari vin încotro să nizuiască, marele voevod al sufletului românesc Mihail Eminescu a înfipt, cu condeiul, în sufletele tuturor, gândul pe care trebuia să-l înfăptuiască.

Va fi, evident, ceva curios, să se amintească faptul că, la înfăptuirea României de azi, moșii i a avut partea cea mai mare de muncă.

De unde era să răsără comoara cea mai mare a neamului, poezia lui Eminescu, dacă nu din sufletul lui, în care tremura grija pentru întreg neamul românesc. Cunoscând pe Românii de pretutindeni, a cunoscut și dorul lor și l-a mărturisit sincer. E, poate, nepotrivit să amintim că, în 27 și 28 August 1866, Eminescu a petrecut în orașul Alba Iulia, că a dormit pe o bancă în parcul orașului, c'a stat și el pe malul Murașului, c'a stat de vorbă,

probabil, cu țărani din jur, să știe, ce gânduri apasă sufletul lor?

Și, totuși, ne ținem de datorință să amintim acest lucru, ca să mărim și mai mult dragostea față de marele poet și... și dorința cetățenilor de-a contribui pentru ridicarea monumentului.

Scriitorii cari au pornit cu gândul de-a ridica monumentul vor colinda orașele țării, vor veni și la noi, ca să preamărească prin vorbe pe cel care va fi mâne preamărit printr'un monument.

Ștati, voi toți cei cari vorbiți azi frumoasa limbă românească, toți cari vă simțiți mândri de țara nouă, veniți și dați din prisosul muncii pentru monumentul lui Eminescu. Veniți, veniți voi tineri cari îi soarbeți slova cu evlavie, veniți voi bătrâni și jertfiți pentru cel care și-a jertfit tinerețea unei vieți pentru neam, veniți și dați, căci nu este suflet românesc care să nu datoreze partea cea mai bună din el lui Mihail Eminescu, cel care a săvârșit unirea neamului, în suflet, înaintea tuturor.

Horia Teculescu.

Un monument lui Eminescu în București

A p e l

Să glorificăm pe Mihail Eminescu printr'un monument!

Să împodobim Capitala țării cu luminosul lui chip de Titan al graiului românesc.

Iată ținta acestor liste de subscripție.

Oricine și-a simțit inima legănată în cadența poeziei lui eterne, ca ritmul etern al mării, oricine se simte revoltat ori rușinat de unanima noastră ingratitudine față de memoria lui, să contribuie, să subscrie.

Gândiți-vă: România nu are încă un monument de artă vrednică de cel mai mare și mai nefericit erou al simțirei și al cugetării românești.

E timpul să ștergem acest ponos pe care îndestul l-am meritat.

Subscrieți!

Sumele se primesc la ziarul „Cuvântul“.

Președintele comitetului: general Traian Moșoiu, Vice-președinti: Mihail Sadoveanu și Titus Enacovici, Membri: Cezar Petrescu, Nichifor Crainic, Pamfil Șeicaru, Adrian Maniu, Lucian Blaga, lt.-col. Anton Popescu, Ionel Teodoreanu, căpitan Nicolae C. Popescu.

Lista de subscripție pentru ridicarea Monumentului Mihail Eminescu în București autorizată de minister cu No. 570 din 17 Ian. 1925.

Lista precedentă 55.40, Ing. Aurel Smântănescu 300. Total 55.700 lei.

Varsta maresalilor francezi. Deunăzi Joffre a serbat 73 ani. Foch merge pe 74. Fayolle are 73. Lyautey 71. Pétain și Franchet d'Espérey 69.

Dl Iorga despre fuziune

Intrebat de un gazetăr cum vede această fuziune dl Iorga a spus:

Cum am dori-o încă de acum doi ani, la Craiova, am oferit partidului Național o legătură politică în care nici partea din România al căror avânt idealist și cultural îl reprezintă partidul naționalist democrat, nici partidul național ardelen, n'ar fi avut decât să câștige fără ca unul din ele să abdice în fața celuilalt. Ceeace nu puteam cere Ardealului, și ceeace nu puteam da nici noi.

Mărturisesc că atunci ideea unui singur partid nu mi se impusese cu aceeași putere, ca după trecerea da un an, când la întoarcerea de aici din Paris am anunțat tot la Craiova ideea ca într'un Stat care și-a schimbat toată înfățișarea materială și o mare parte din sensul său constituțional, o regalitate care este numai la al doilea suveran nu trebuie pusă în dura necesitate plină de riscuri de a alege între mai multe partide, ale căror ambiții nu erau de o potrivă ca consistență. Dintre aceia pe care îi aveam în vedere, cineva a înțeles imediat cu acea perfect simț al situațiilor care este una din însușirile de căpetenie ale acestui om politic de rasă, — d. Argetoianu — a cărui personalitate nu putea să încapă într'un simplu regulament de serviciu interior, a înțeles imediat că, nici într'un chip nu se câștiga mai bine o mare situație reală în viața politică decât sacrificând gloriile aparente. De atunci nu avem în relațiile noastre decât plăcere de a constata cât de mult am greșit nefiind mai curând împreună.

Acelaș lucru va fi acum cu d. Maniu, ori care va fi forma pe care congresul partidului o va da noiei noastre alcătuirii. Oricât de vechi ar fi partidul național în Ardeal și el este în funcțiune de această necesitate de neînălțat care e porunca fiecărei generații. Va fi fost spiritul acestui partid ce ar fi fost pe vremurile doctorului Rațiu și al preotului Lucaci; mâine el poate să fie — deși nu o doresc — mai asemănător cu anumite iluzii radicale pe care și în Ardeal le reprezintă câte unul. Astăzi însă spiritul lui este acelaș cu spiritul de care am fost însuflețit o viață întreagă. Noi nu ne unim astăzi, ci ne regăsim. Iar acei care se supără de aceasta afară de liberali, care e bine să rămăie ce sunt, aceia n'au nevoie de supărări, ci de o revizie de conștiință.

La noi mai este loc, dar numai pentru acei care seamănă cu noi.

Bun de reținut. Fardurile întrebunțate de sexul frumos al Statelor-Unite, s'au ridicat dela colosală sumă de 90 milioane dolari cât au costat în 1921, la 117 milioane dolari în 1923.

Să fie luminal

I.

Onorată Redacțiune!

La întrebările ce mi s'a pus în prețiu-ul Dv. ziar la rubrica „Să fie luminal“, am onoare a vă comunica următoarele:

E adevărat că terminul pe care a fost dată în arândă vama orașului a expirat încă în primăvara anului 1923. Înainte de această dată, vama orașului a fost ținută în arândă de către Aiimpe Barbu și soții pentru suma de Lei: 150.000, arândă anuală, iar când subsemnatul am preluat conducerea orașului, vama era arândată lui Baruch, pentru o arândă anuală de 10.000 coroane.

Espirând astfel terminul de arândare, la data de 30, April 1923, în baza condițiilor aprobate am ținut o nouă licitație publică la care a luat parte întreg consiliul orașenesc precum și mai mulți dintre cetățenii interesați ai orașului. Cu aceasta ocaziune vama orașului a fost dată în arândă în mod legal dlui Ioan Dădărlat și soții, pentru suma de Lei: 253.000, arândă anuală, aceasta fiind oferta cea mai favorabilă. Deci toată procedura consiliului orașenesc în această chestie e bazată pe legalitate.

Consiliul orașenesc s'a ocupat cu ideea, ca să țină vama orașului în regie proprie. Acest fapt însă necesita funcționari și alți angajați noi. Pentru ca această idee să poată fi dusă la îndeplinire, consiliul orașenesc a hotărât înființarea unui oficiu pe lângă primăria orașului, a făcut statutele acestui oficiu și ie-a trimis încă în anul 1923, prefecturei județene spre aprobare. Aceste statute, după aprobare din partea prefecturii au fost trimise la Ministerul de interne, de unde ni s'au reînpoiat aprobate abia acum în primele zile a lunii Ianuarie a. c.

Deși la compunerea bugetului pe anul 1925, nu știam dacă statutele de mai sus ni se vor aproba sau nu, totuși în acest buget am luat o sumă oarecare și pentru susținerea acestui nou oficiu ce intenționăm a înființa.

Această sumă însă ne-a fost ștearsă din buget, în baza legii din 20 Decemvrie 1924, lege pentru economizare bugetară, care interzice angajarea de noi funcționari pe anul 1925.

După cum reese din cele de mai sus procedura consiliului orașenesc e bazată pe legalitate și dacă consiliul nu a putut duce la îndeplinire ideea de a ține vama în regie proprie, nu e vina acestui consiliu, care a cercat totul pentru buna reușită acestei chestiuni.

Dr. Aurel Sava
primar.

II.

Subsemnatul la data de 28 Martie 1919, am donat suma de Cor. 100, pentru fondul „Monumentului Unirii“ în Alba Iulia. Aceasta sumă a fost tran-

spusă de către „Albina“ Institut de credit și economii sucursala, Târgu-Mureș, la „Iulia“ Institut de credit și economii în A. Iulia.

Cum subsemnatul nu mai știu nimic de soarta acestei sume și cum pentru acest scop cred că au mai donat și alții și nu știu dacă există vre-un fond cu aceasta menire și dacă unde e și în ce stare, fiind aceasta o chestie de interes obștesc, rog direcțiunea Băncii Centrale pt. Industrie și Comerț, sucursala Alba Iulia, institut cu care a fuzionat fosta Banca „Iulia“, să binevoiască a-mi da tot pe aceasta cale deslușirile necesare.

Dr. Enoa Nicola
primmedic județian, Aiud.

Accident

O nenorocire s'a întâmplat Sâmbătă trecută în gara Alba Iulia-Cetate.

Maria Corb, văduvă din războiu și mamă alor 3 copii, domiciliată în comuna Micești, voind a se da jos din tren înainte ca trenul să se fi oprit, au alunecat și ajungând cu picioarele sub roate, i-au fost tăiate ambele picioarele de pe la glezne.

Nenorocita femeie a fost transportată în spitalul din loc, de unde, — după ce i-sa dat primul ajutor, — a fost transportată în spitalul din Sebeșul-Săseș.

Ciclu de conferințe „EMINESCU“

Fundația Culturală Principele Carol organizează un ciclu de conferințe săptămânale, asupra vieții și operei lui Mihail Eminescu. Ciclu se va inaugura Sâmbătă seara, 7 Februarie, cu conferința dlui G. Bogdan-Duică: *Viața lui Mihail Eminescu.*

Vor urma în fiecare Sâmbătă: D. Caracostea: *Personalitatea lui Eminescu.*

Tudor Vianu: *Poezia lui Eminescu.*

Emanoil Bucuță: *Proza lui Eminescu.*

Mircea Florian: *Influența filozofică în opera lui Eminescu.*

Pamfil Șeicaru: *Eminescu, gânditorul și ziaristul politic.*

G. Bogdan-Duică: *Luceafărul.*

D. Caracostea: *Momentul culminat în poezia românească.*

Venitul acestor conferințe se va subscrie la fondul pentru monumentul marelui poet.

Publicație

Regimentul 6 Artilerie Greă, A. Iulia, cu onoare la cunoștința publicului interesant, vinderea la licitație publică a doi mănji de 6 luni.

Licităția se va ține în ziua de 20 Februarie 1925, cu oferte orale, în oborul de vite al orașului.

Comandantul Reg. 6 Art. Greă Lt. Colonel, N. Patraulea.

Fostul sultan al Turcoiei se stabilește în Franța. După lungi negocieri cu guvernul francez, s'a permis fostului sultan al Turcoiei ca împreună cu cele 3 soții legale și tot personalul suitei sale să se stabilească în apropiere de Nice.

STIRI

— **† V. Daianu**, vice-primarul orașului nostru, a murit săptămâna trecută. Binecunoscut în întreg jurul, a lăsat în urma lui regretul celor cari l-au cunoscut ca omul care a muncit viața întreagă la oficiul său. Odihnească în pace. Trimitem familiei condoleanțele noastre.

— **Alegere de protopop.** Joi în săptămâna trecută s'a ținut sinodul protopopesc electoral al tractului Cuij. Dintre candidați a întrunit Gheorghe Sueci preot în Ciojna 27 voturi, Nicolae Vasili prof. în Ciacova 20 voturi, Laurențiu Curea secretar consistorial 5 voturi și o bilă albă. Actele s'au înaintat consistoriului pentru numirea noului protopop.

— **† Vad. Maria Löw** n. Moldovan, a încetat din viață, Miercuri, la 4 Februarie. Condoleanțele noastre îndureratei familii.

— **Un templu al paolii.** La Paris s'a alcătuit un comitet în scopul întemeierii unui templu pentru pacea popoarelor. Face parte din comitet mai mulți bărbați mari ai Franței în frunte cu Herriot, apoi confederația generală a muncii, partidul radical, partidul socialist și alte partide politice. Monumentul va fi ridicat pe locul unde s'a petrecut cea mai sângeroasă luptă din războiul mondial.

— **Concert.** Joi 12 Februarie concertul Dnei Aca de Barbu cântăreață de operă.

— **Un dar maestrului Nottara.** Teatrul Național din București a dăruit maestrului Nottara, cu prilejul jubileului de 50 de ani, suma de 100.000 lei pentru mobilarea casei ce i-se va cumpăra, iar personalul artistic și administrativ al Teatrului un frumos inel cu briliante.

— **Petreceri în post.** Ministerul de Interne a dat organelor administrative sub No. 97303 următorul ordin: Domnule Prefect, Avem onoare a Vă face cunoscut că Ministerul a luat dispozițiunea ca în tot timpul postului Crăciunului și Paștelui, să nu se acorde autorizațiuni pentru baluri, fie mascate fie deschise, ci numai pentru serate dansante. În ultima săptămână a postului Crăciunului și prima și ultima săptămână a postului Paștelui, nu se vor permite nici serate dansate. În carnaval sunt permise pe lângă serate și balurile fie mascate sau deschise. Autorizările vor fi date de organele administrative și polițienești, cu respectarea dispozițiilor privitoare la menținerea ordinii și cu aprobarea comandamentului militar.

— **Cine a inventat automobilul.** La 1765 un inginer militar născut la anul 1725 în orașul Void din Lorena, Joseph Cugnot construiește o caruță mică mișcată de aburi, pentru transportul tunurilor. Viteza acestei caruțe nu era mai mare de 4—5 km. pe oră, adevă această cu înălța pionierii obișnuiți. Acest era primul automobil. În anul 1770 după rugămintea ministrului de războiu, ducele Chosene, care proteja pe inventator, Cugnot făcu alta mașină cu 3 roate, mult mai puternică de cât prima, așa de puternică încât doborâa zidurile din calea ei. Violența de mișcare a acestei trăsurii n'a permis întrebunțarea ei. După multe peripeții ea a fost depusă la Conservatorul de arte și meserii, unde se află și acum. Așa dar automobilul a fost inventat de Inginerul francez Cugnot la anul 1765.

— **Directorul aviației civile din Anglia a declarat** că peste câțiva ani vor fi organizate următoarele servicii: Din India în Australia de două ori pe lună cu durata de 11 zile. Servicii regulate transatlantice și o linie engleză pentru Canada. Aparatele au și fost comandate.

Cerneala Romanilor. Se știe că pentru scrisul curent, Romanii se slujeau de tablețe de lemn unse cu o pojghiță de ceară în care ei săpau literile cu un vârș metalic ascuțit. Când era vorba de scris vreo carte, ori vre'un document bun de păstrat ei întrebuntau pergamentul pe care scriau cu treste ascuțită și muiață în cerneală. Cum făceau ei cerneala? În Westfalia, la Haltern, localitate vecină cu fortăreața Aluso, construită de Drusus la anul 11 a Christos s'a găsit, un vas de bronz care avea pe fund o materie neagră. Din analiza ce s'a făcut reiese că e vorba de cerneală uscată, rămasă acolo pe timpul Romanilor. Depozitul uscat era format din tanat de fier și din cărbune de fum. Prin urmare aceleaze cerneluri de cari ne servim și noi astăzi.

Cele mai mari zăcăminte de carbuni ar fi în Groenlanda. Interviuat în privința explorării regiunilor polare, întreprinsă de el timp de 18 luni, căpitanul Mac-Melan a declarat că zăcăminte cele mai mari de carbuni se găsesc, după părerea sa, în Groenlanda.

Biserica și știința medicală

— Urmare și sfârșit —
Sărutul icoanelor

Cunosc o icoană în biserică care am sărutat-o când eram copil, am sărutat-o tot în acelaș loc, ca om în vârstă, va trebui să o sărut, ca om bătrân, și tot în acelaș loc va trebui să o sărut, dacă nu se va schimba nimic, și dacă vor mai, face acest lucru, și strănepoții mei.

Câte guri nu s'au atins de acelaș loc? Câte din acestea nu și-au lăsat pecetea boalei pe el? Câți creștini evlavioși, rând pe rând, nu și-au câștigat boalele lor, deodată cu sărutul icoanei bătrâne? La aceasta întrebare nu am putea răspunde, dar cu toată siguranța s'a întâmplat, deoarece microbii, aceste ființe cari nu pot fi văzute, preinuitoiri de boale, puși de bolnavii, veniți rând pe rând în acelaș loc al icoanei, rămân acolo timp mai îndelungat și pot servi ca izvor de boală pentru mulți sănătoși, cari vin evlavioși, ca să-și pună sărutul lor pe icoana veche. Credem, că sărutul icoanelor ar trebui scos cu totul din biserică...

Slujba la boale
Sunt boale la cari credința bolnavului sugestiunea lui, îi poate aduce vindecarea, dacă slujba s'ar face numai la astfel de boale, atunci noi medicii nu am avea nimic de spus contra slujbelor la boale, ei din contră ne am bucura, că din partea bisericeii primim un ajutor foarte prețios cu care unele dintre boale pot fi vindecate. Dar biserica merge în această privință prea departe. Ea vrea să vindece prin slujbă toate boalele, fără nici o alegere. Ea trăște tot timpurile vechi, când se credea că toate boalele sunt cauzate de puteri supranaturale: demoni etc. și vrea și astăzi prin rugăciuni să scoată pe demoni din orice corp îmbolnavit. În loc ca în înțelegerea cu oameni de știință să stabilească boalele la cari un preot poate face o slujbă, biserica aduce rugăciuni nouă. Astfel în zilele trecute auzisem de o rugăciune de junghieri și deochi. Ne-am interesat dela un preot bătrân, dacă într'adevăr există și așa ceva. Preotul bătrân nu avea cunoștința. Un preot tânăr însă ne-a putut spune, că există și aceasta minune a timpurilor noastre. Rugăciunea pentru junghieri și deochi se găsește în Molitfelnicul de București, aprobat de Sfântul Sinod. Noi nu cunoaștem această rugăciune, dar sperăm, că nu se începe cu: nimic nu știu nimic să-ți fie etc. ca descăntecele babelor. Că junghierul de unde vin, din aprinderea peliței plumănilor, din aprinderea de plumăni, din apendicita, tifus etc. nu importa. S'a fie spusă numai rugăciunea și totul e bine. Poate fi așteptată vindecarea. Că este deochiul noi nu știm. Câteo bătrână din câte un sat aruncată de Dzeu între munți ne mai poate da câte o explicație. Se vede că făuritorii de rugăciuni din București știu precis, că ce este deochiul, când voiesc să-l vindece o rugăciune.

Noi numim acest deochiu în limba noastră aprindere de plumăni, aprindere de peliță creerului și plumănilui, tifus etc. Sperăm, că la citirea rugăciunii de deochiu nu se folosesc și carbuni stinși în apă, ca astfel să fie lucrul complet făcut. Nu, astfel de concepții cu o vechime de 3-4000 ani, sigur nu pot servi pentru întărirea moralei indivizilor, la care biserica trebuie să tindă cu întreaga organizație a ei. Dar ele pot face altceva. Pot submina, pot slăbi sănătatea indivizilor. O rugăciune fie ea cât de

evlavios spusă sau cântată, de unul sau de mulțime mare de preoți, nu va putea vindeca nici odată sifilisul, tuberculoza, epilozia, boalele de inimă și rinichi și numărul mare de alte boale, din contră ea împiedică vindecarea. Bolnavul se lasă liniștit în grija slujbei, iar boala își face fără nici o piedecă, mersul ei. Bolnavul nu se tratează, iar boala se învechește, făcând ca preoții, cari spuneau la maslu rugăciunile pentru vindecarea bolnavului, după scurt timp să-i cânte mortului și „în veci pomenirea lui“.

Credem, că aceia, cari caută mereu după rugăciuni nouă pentru alungarea demonilor de tot soiul și din toate locurile, rugăciuni pentru focetarea junghierilor și deochiului, ar face mai mult bine, dacă ar depune aceasta muncă pentru formarea unui program de învățământ, în care învățarea igienei ar ocupa un loc de frunte, ca astfel tinerii teologi să știe precis ca preoți, unde are loc și unde nu o slujbă pentru o boală.

Nu suntem contra bisericeii, cum ar voi unii poate să creadă. Știm și simțim foarte bine, poate mai bine ca mulți dintre făuritorii de rugăciuni, că biserica trebuie să fie intruparea moralei și știm bine că morala este, cece ridică pe om deasupra tuturor viețuitoarelor. Dar noi mai știm încă ceva. Mai știm că morala este în cea mai strânsă legătură cu sănătatea credincioșilor bisericeii și că gradul de sănătate a unui popor dă și gradul de moralitate al lui. Mai punem morala pe același plan cu sănătatea. Astfel dacă chiar și făuritorii și practicanții de rugăciuni nu le ar cam plăcea, noi vom reveni din când în când asupra lucrurilor dăunătoare sănătăței din biserica, deoarece suntem convinși, că ridicarea și întărirea sănătăței credincioșilor, ridică și întărește și morala lor și prin aceasta întărim biserica adevărată.

Dr. N. Caliman

Istoricul legătoriei de carti

Din punct de vedere tehnic și istoric, redăm mai jos mai multe scoarțe de cărți, din biblioteca Imperială din Viena ca introducere de studii, ce nu se restrânge numai la simple constatări ci, facem un studiu asupra istoricului legătoriei de cărți.

pra istoricului legătoriei de cărți. în ce privește lucrările literar-artistică.

Cele mai vechi și mai frumoase lucrări ce s'au cunoscut până'n prezent și se află în posesia bibliotecei Imperiale sunt legăturile în piele, din Egipt lucrute în al VI-lea secol.

În ce privește tehnica (scimbările) și varietățile decorului constatăm, că în această branșă în Egipt trebuie să fi avut cu mult înainte maistri devotați și foarte bine inițați. Între scoarțele acestor ligături și din literatură în repetate rânduri cunoscut codexul evangheliei sf. Ioan, ce s'a găsit în mormântul sf. Cuthbert (1687) care actualmente se găsește în posesia bibliotecei din Starnyhurst, se constată o oarecare apropiere.

Despre dezvoltarea legăturilor orientale, istoricii bibliografiei înă nu s'au ocupat de o mai adâncă cercetare așa că încă e mult de studiat pe acest teren. Cel mai bun cunoscător al legăturilor orientale e Adam Paul, care în lucrarea sa „Der Buchcinband“ se ocupă în general despre speciile, particularitățile și proprietățile legăturilor, însă la el partea istorică rămâne pe un plan secundar.

Și originea legăturilor Arabe se întinde departe, probabil prin secolul IX, însă din acest secol nici un exemplu nu putem cita. Din al X-lea secol cunoaștem numele mai multor legători de cărți și poleitul cu fierul ferbinte, la ei încă prin al XIV-lea secol poleitul nu era foarte mediocru și nici felul de execuție nu'l putem exact deosebi.

Mohamedanii în secolul XII încă nu cunoșteau poleitul cu mâna. Legăturile lor se apropie de a Persienilor, doar culoarea roșie (grena) a pielei și în ce privește decorația se deosebește. Propoziții locale e greu de operat, deoarece legători de cărți Persieni prin al XV secol funcționau în capitala Sultanilor prin: Brussa, Adrianopol și în

sfârșit în Constantinopol. Numele a o sumă de legători și poleitori renumiți face să ne îndreptăm privirile asupra Persiei, plus tehnica arabescurile ultrafine „lederschnit“-urile colorate dă de gândit la origine Persiană. După inițiativa cunoașterii tehnicii legăturilor orientale, trece la influența acestora asupra legătorilor Europene în Anglia, nordul Franței și în special în Italia.

Istoricul legătorilor italiene din timpurile mai vechi și anterioare secolului XV. încă nu sunt suficient studiate și mult material prețios așteaptă cercetare. Din Italia în primul rând ne aduce legăturile Venetiene, Florențiene, Napoliene și din Roma, cari toate se deosebesc ca stil. Mai pe larg se ocupă de legăturile „Corvin“-elor. Împozantele manuscrise din biblioteca regelui Matei Corvin astfel sunt legate, încât se potrivec decorului intern.

— Va urma —

Casă de vânzare

2 camere, bucătărie, grajd, cotet și grădină

in A. Iulia str. Plevnei 18

Fondat 1849 En detail-En gros

CAROL F. JICKEU

SIBIU ALBA-IULIA
Telefon 15 și 17 Telefon 33

Marfuri de fier, Articole pentru bucatarie, Unelte pentru toti meseriasii
pentru masari, dulgheri, lăcătuși, mecanici, tinichigii, zidari, tabăcari, sticlari, etc. etc.

MASINI SCULE, MASINI AGRICOLE,
săminte pentru grădini și câmp, mașini pentru bucatărie, sobe de încălzit din tuciu și teracota articole tehnice, mobilier pentru odăi de baie

„ALBA“

e singură librărie și tipografie românească în Alba-Iulia, palatul Băncii „Izvorul“ Piața M. Viteazul

Tipografia
aranjată cu cel mai variat și modern material. Execută prompt și cu prețurile cele mai moderate

VINEA
soc. pe actii pentru comertul de Vinuri si derivatele lor.

Capital deplin varsat 5 milioane

Deposit ALBA-IULIA Str. Rosiorilor

Cumpara si vinde vinuri in cantitati cat de mari.

„IZVORUL“
institut de credit si economii s. p. a. Alba-Iulia.

SUCURSALE: Ighiu, Mureș-Uioara, Teiuș, Zlatna, Vințul de jos.

Face toate operatiunile de banca. Primeste depuneri spre fructificare în condițiunile cele mai favorabile.
Secția de devize

BANCA CENTRALA
PENTRU INDUSTRIE SI COMERT, SUCURSALA ALBA-IULIA SEDIUL: CLUJ

CAPITAL deplin varsat Lei 50.000.000—
REZERVE Cca Lei 20.000.000—

FILIALE: Alba-Iulia, Arad, Hateg, Bistrița, Sibiu, Oradea mare, Turda

ADRESA TELEGRAFICA CENTRALA
Telefon No. 68

Tot felul de operatiuni de banca si comerciale.

Fabrica de tigla :: si caramida ::

TAMBO

Biroul Str. Plevnei 1
Casele D. Mărza
Telefon No 72

Un ziar oinstit romanesc este o comoara pentru casa fiecarui Roman. Abonati dar AlbaIulia

„Agronomul“ Societate Anonima de asigurari generale

Operează cele mai favorabile asigurări: de viață, accidente, incendiu, vite și ori-ce alte. Reprezentantă generală pentru Jud. Alba de jos se află în Alba Iulia edificiu Băncii „Casa de păstrare“ și în toate orașele din țara.

Comandati

tipăriturile voștre la singura librărie românească din Alba-Iulia, cumpărați cărți și tot felul de rechizite dela librăria și tipografia „Alba“ fosta „Ardealul“ palatul Băncii „Izvorul“